

**Bryssel den 23 juni 2025
(OR. en)**

10688/25

**MOG 59
SY 6
CFSP/PESC 952
COPS 315**

LÄGESRAPPORT

från:	Rådets generalsekretariat
till:	Delegationerna
Föreg. dok. nr:	8622/25 MAMA 84 CFSP/PESC 658 RELEX 539 SY 2
Ärende:	Rådets slutsatser om Syrien

För delegationerna bifogas rådets slutsatser om Syrien, som godkändes av utrikesrådet vid mötet den 23 juni 2025.

Rådets slutsatser om Syrien

1. Den kriminella Assadregimens fall är ett historiskt ögonblick för det syriska folket, som har utsatts för enormt lidande och visat prov på anmärkningsvärd motståndskraft i sin strävan efter värdighet, frihet, demokrati och rättvisa under de senaste fjorton åren. Alla syrier bör ha möjlighet att äntligen återförena, stabilisera och återuppbygga sitt land, återupprätta rättvisa och säkerställa ansvarsskyldighet, och vända ett nytt blad i Syriens historia. Under denna kritiska period fortsätter Europeiska unionen att stå vid det syriska folkets sida och är fast besluten att stödja en fredlig och inkluderande, syriskledd och syriskägd övergång för att bidra till att bygga en bättre framtid för alla syrier.
2. Europeiska unionen välkomnar interimspresident Ahmed al-Sharaas och övergångsregeringens åtagande att bygga upp ett nytt Syrien på grundval av nationell försoning, rättsstatsprincipen, maktindelning samt mänskliga rättigheter och grundläggande friheter för alla syrier utan åtskillnad, och fullt ut skydda landets mångfald. Vi noterar också med tillfredsställelse de inledande åtgärder som vidtagits under de senaste månaderna för att lägga grunden för en fredlig och inkluderande övergång, inbegripet anordnandet av en första konferens om en nationell dialog, antagandet av en konstitutionell förklaring och utnämningen av en övergångsregering. EU efterlyser ett fullständigt införlivande och genomförande av dessa inledande steg och åtaganden samt de centrala principerna i den konstitutionella förklaringen, för att den nationella dialogen ska fortsätta, så att en folkförsamling snabbt ska kunna bildas och en permanent konstitution utarbetas som båda motsvarar alla syriers strävanden, och för att verkliga val ska hållas inom tre till fem år i enlighet med internationella normer, så att alla syrier fullt ut kan delta i politiken. EU uppmanar också övergångsregeringen att arbeta för inrättandet av starka och oberoende rättsliga institutioner. EU är berett att stödja övergångsregeringen i dessa strävanden.

3. De mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna måste respekteras, skyddas och uppfyllas för alla i Syrien, utan någon form av diskriminering. Kvinnor har en grundläggande roll att spela i det nya Syrien, och EU fortsätter att uppmana myndigheterna att säkerställa deras fullständiga, jämlika och meningsfulla deltagande i alla delar av det politiska livet och samhället.
4. EU fortsätter att kräva ett omedelbart slut på våldet i Syrien. EU var djupt oroat över det utbredda våldet i Syriens kustregion och i andra områden runt Damaskus under våren 2025. EU fördömer kraftfullt attackerna från alla sidor samt de fruktansvärda brott som begåtts mot civila. EU uppmanar övergångsmyndigheterna att upprätthålla ordningen, säkerställa kontroll över väpnade grupper, skydda alla syrier, oavsett etnisk eller religiös bakgrund, och ställa alla förövare till svars, i enlighet med internationell rätt, internationella normer och internationella standarder. EU välkomnar övergångsmyndigheternas åtgärder, särskilt inrättandet av en utredningskommitté, och efterlyser en snabb, öppen, trovärdig och opartisk utredning samt en öppen uppföljningsprocess som sätter offren i centrum. De relevanta FN-mekanismerna bör också tillåtas att utreda dessa brott. EU fördömer alla former av skadlig utländsk inblandning som syftar till att förstöra nationell försoning.

5. Det syriska civila samhället, fria och oberoende medier och den syriska diasporagruppen har en avgörande roll att spela för att säkerställa att Syriens omställning blir framgångsrik när det gäller att bygga ett fredligt, rättvist, inkluderande och pluralistiskt samhälle. EU uppmanar övergångsregeringen att skydda det medborgerliga utrymmet genom att garantera en säker och gynnsam miljö för det lokala och internationella civila samhället och oberoende medier, utan hot, trakasserier och administrativa hinder. EU och dess medlemsstater kommer att upprätthålla sitt långvariga samarbete med och sitt stöd till det syriska civila samhället.
6. Syriens övergång och återuppbyggnad kommer att kräva långsiktiga och varaktiga insatser. EU samarbetar med övergångsregeringen och har ett nära samarbete med regionala och internationella partner i detta syfte, och uppmanar det internationella samfundet att intensifiera sitt stöd, både politiskt och finansiellt, med utgångspunkt i de principer som fastställdes i Aqaba (14 december 2024), Riyadh (12 januari 2025), Paris (13 februari 2025) och Bryssel (17 mars 2025) samt de utfästelser som tillkännagavs vid den nionde Brysselkonferensen. Det internationella samfundet, inbegripet FN-systemet och dess olika organ samt EU:s initiativ för givarsamordning, kan på ett betydande sätt bidra till att stödja Syriens politiska övergång, övergångsrättvisa, försoning, socioekonomiska återhämtning och återuppbyggnad, på grundval av andan i huvudprinciperna i FN:s säkerhetsråds resolution 2254. EU fortsätter att stödja det arbete som utförs av FN:s särskilda sändebud för Syrien och FN:s grupp i Syrien i detta avseende. Tillhandahållandet av grundläggande tjänster och försörjningsmöjligheter för den syriska befolkningen är en förutsättning för ett stabilt och fredligt Syrien. EU uppmanar det internationella samfundet att underlätta Syriens ekonomiska återhämtning och att arbeta för landets återintegrering i det internationella finansiella systemet.

7. EU uppmanar alla aktörer i Syrien att upprätthålla internationell rätt, inbegripet människorättslagstiftning. EU fortsätter att kraftfullt stödja syriska och internationella insatser för ansvarsskyldighet för alla grymheter som huvudsakligen begås av Assadregimen och andra parter, såsom Daish och andra terroristgrupper eller väpnade grupper, under eller efter Assadregimen. En syriskledd och syriskägd övergripande och inkluderande process för övergångsrättvisa är en förutsättning för försoning och varaktig fred. Alla som är ansvariga för allvarliga överträdelser av internationell humanitär rätt, straffrätt och människorättslagstiftning måste ställas till svars och ställas inför rätta, vid behov, även med stöd av tredjestater och mellanstatliga organisationer. Det är också av grundläggande betydelse att övergångsregeringen samarbetar med andra syriska och internationella aktörer för att, utan diskriminering, ta reda på vad som hänt med alla de uppskattningsvis 150 000 personer som försvunnit. I detta avseende välkomnar EU inrättandet av den nationella myndigheten för övergångsrättvisa och den nationella myndigheten för saknade personer som ett viktigt steg mot övergripande rättvisa och sanning, som det syriska folket förtjänar, och EU står berett att stödja dem. EU erkänner det viktiga bidraget från aktörer i det civila samhället, inbegripet sammanslutningar av offer och familjemedlemmar. EU kommer också att fortsätta att vara en stark anhängare av den internationella, opartiska och oberoende mekanismen, undersökningskommissionen och den oberoende institutionen för saknade personer i Arabrepubliken Syrien. EU välkomnar övergångsregeringens inledande samarbete med dessa aktörer samt med kontoret för FN:s högkommissarie för mänskliga rättigheter (OHCHR) och andra relevanta organisationer, såsom Internationella rödakorskommittén, och uppmanar att de beviljas fullt tillträde i hela Syrien för att fullgöra sina mandat. EU är berett att stödja medlings- och försoningsinsatser på lokal och nationell nivå. EU uppmuntrar den universella anslutningen till Romstadgan för Internationella brottmålsdomstolen och uppmanar Arabrepubliken Syrien att överväga att godta dess jurisdiktion.

8. Avväpning, demobilisering och återanpassning av alla väpnade grupper i förenade nationella säkerhetsstyrkor är en förutsättning för inre säkerhet och politisk stabilitet enligt rättsstatsprincipen. Dessa insatser bör säkerställa att alla terroristgrupper och våldsamma extremister utesluts. Denna process för avväpning, demobilisering och återanpassning bör ingå i en bredare och kraftfull insats för en reform av säkerhetssektorn som garanterar en säkerhetssektor som är ansvarig, öppen och professionell och som fungerar i enlighet med internationell rätt. I detta avseende värdesätter EU övergångsmyndigheternas inledande insatser och välkomnar den överenskommelse som nåddes den 10 mars 2025 mellan dem och Syriens demokratiska styrkor samt liknande insatser i hela landet. EU uppmanar nu parterna att arbeta för ett snabbt, övergripande och fredligt genomförande av avtalet. EU är berett att tillsammans med andra partner stödja processen för en reform av säkerhetssektorn.
9. EU välkomnar övergångsregeringens uttalanden där man lovar att utveckla fredliga förbindelser med alla länder och till fullo respektera internationell rätt, inbegripet Unclos. EU är berett att samarbeta med övergångsregeringen i regionala och multilaterala forum, bland annat för att främja effektiv multilateralism och en regelbaserad världsordning med FN i centrum. EU uppmanar Syrien, liksom alla övriga stater, att ta ställning mot militära angrepp och territoriell annektering i linje med principerna i FN-stadgan. EU erinrar om vikten av positiva röster i FN:s generalförsamling som fördömer Rysslands angrepp mot Ukraina och verkar för att uppnå en övergripande, rättvis och varaktig fred i Ukraina. EU fördömer dessutom Assadregimens beslut att erkänna kränkningen av Ukrainas och Georgiens suveränitet och territoriella integritet och uppmanar övergångsmyndigheterna att återkalla dessa beslut på grundval av respekten för alla staters suveränitet och territoriella integritet. EU upprepar att det, i enlighet med internationell rätt och FN:s säkerhetsråds resolutioner 242 och 497, inte erkänner Israels suveränitet över de ockuperade Golanhöjderna.

10. EU uppmanar alla externa aktörer att utan undantag fullt ut respektera Syriens enhet, oberoende, suveränitet och territoriella integritet. EU fördömer alla ensidiga utländska militära åtgärder och utländsk militär närvaro samt alla försök att undergräva Syriens stabilitet och utsikter till en fredlig övergång, bland annat genom utländsk informationsmanipulering och inblandning. I detta avseende är EU fortfarande djupt oroat över agerandet från Ryssland och Iran, vilka är de främsta medbrottslingarna till Assadregimens brutala förtryck av dess folk, för att än en gång underblåsa våld och destabilisera Syrien. Israels säkerhetsproblem bör åtgärdas, men EU är djupt oroat över den israeliska försvarsmaktens angrepp i flera regioner och deras fortsatta närvaro och militära operationer, särskilt i södra Syrien. EU uppmanar Israel att respektera den demilitariserade buffertzonen och att iaktta villkoren i 1974 års avtal om tillbakadragande av styrkor. EU är fortfarande oroat över deltagandet av turkiskstödda väpnade grupper i norra delen av landet. Turkiets säkerhetsproblem bör lösas men samtidigt ska alla syrier – inbegripet kurder – få åtnjuta säkerhet och grundläggande rättigheter.
11. Kampen mot Daish och andra terroristgrupper, som fortsätter att utgöra ett hot mot Syrien, mot regionen, mot Europa och mot internationell fred och säkerhet, förblir en prioritering i ett snabbt föränderligt politiskt och säkerhetsmässigt sammanhang. EU uppmanar övergångsregeringen att fortsätta kampen mot internationell terrorism, särskilt mot Daish- och al-Qaida-medlemmar, bland annat genom att samarbeta med den globala koalitionen mot Daish. EU understryker också behovet av att beslutsamt ta itu med det hot som alla utländska terroriststridande utgör i Syrien. EU har varit en engagerad partner i den globala koalitionen mot Daish och kommer, i sin egenskap av medordförande i koalitionen kärnfokusgrupp, att spela en mer aktiv roll för att säkerställa en varaktig seger över terrorism och förhindra att terroristgrupper kommer tillbaka igen. Behovet av att upprätthålla en säker drift av anläggningar i nordöstra Syrien där Daish-medlemmar och deras familjer hålls är en regional och global säkerhetsfråga som kräver gemensamma insatser. EU har tillsammans med sina medlemsstater åtagit sig att öka sitt stöd till en säker drift av läger och förvarsanläggningar i nordöstra Syrien och uppmanar internationella partner att fortsätta sitt engagemang, öka sin finansiering och arbeta för hållbara lösningar. EU uppmanar den globala koalitionen mot Daish, internationella partner och övergångsregeringen att arbeta för avradikalisering, rehabilitering och återintegrering av de syriska medborgare som för närvarande befinner sig i al-Hol- och al-Roj-lägren, och att stödja lagföringen av dem som misstänks begå eller underlätta terroristhandlingar.

12. EU välkomnar övergångsregeringens samarbete med Organisationen för förbud mot kemiska vapen (OPCW) och uppmanar övergångsregeringen att säkerställa ett snabbt genomförande av nästa steg för att en gång för alla avskaffa Syriens program för kemiska vapen och motverka spridningsrisker. EU kommer att fortsätta att aktivt stödja OPCW:s verksamhet, bland annat genom ekonomiskt stöd, i syfte att utreda, säkra och fullständigt förstöra alla kemiska vapen i Syrien, inbegripet produktionsanläggningar, och uppmanar med kraft andra att göra detsamma. EU välkomnar övergångsregeringens samarbete med Internationella atomenergiorganet (IAEA) och uppmanar övergångsregeringen att samarbeta med IAEA för att säkerställa ett fullständigt genomförande av Syriens avtal om kärnämneskontroll enligt icke-spridningsfördraget och att klargöra de kvarstående frågorna som hör samman med tidigare verksamhet. EU uppmanar Syrien att utan ytterligare dröjsmål ingå och sätta i kraft ett tilläggsprotokoll. EU kommer att fortsätta att aktivt stödja IAEA:s verksamhet samt dess opartiskhet och oberoende.
13. Det är mycket viktigt att bekämpa framställning av och olaglig handel med narkotika, såsom Captagon, och relaterade nätverk för organiserad brottslighet. Vi välkomnar övergångsregeringens åtgärder, särskilt förstörelsen av flera anläggningar för narkotikaframställning, och uppmuntrar den att ta fram en hållbar strategi för att förhindra att produktionen av Captagon återupptas, i samarbete med FN:s drog- och brottsbekämpningsbyrå (UNODC) och europeiska och regionala partner.

14. EU är oroat över den fortsatta katastrofala humanitära situationen i Syrien, där 90 procent av syrierna lever under fattigdomsgränsen, 16,5 miljoner syrier är beroende av humanitärt bistånd, drygt 7,2 miljoner är internflyktingar, varav över 2 miljoner i läger med begränsad tillgång till grundläggande tjänster såsom mat och vatten, och över 5 miljoner flyktingar som främst tas emot i grannländerna och i EU. Livsmedelsförsörjningen fortsätter att försämrats, hälso- och sjukvårdssystemet ligger i ruiner och tillgången till grundläggande tjänster är fortfarande extremt begränsad, bland annat på grund av fortsatta fientligheter med attacker mot kritisk infrastruktur. Inom landet finns en mängd oexploderad ammunition och oexploderade landminor, vilket hindrar ett säkert återvändande och återuppbyggnad, och innebär livsfara för civila, inbegripet utsatta grupper, kvinnor och barn. EU erinrar om behovet av att respektera internationell humanitär rätt, garantera obehindrat och varaktigt tillträde för humanitärt bistånd och säkerställa att civila, biståndsarbetare och civil infrastruktur alltid skyddas. EU kommer att fortsätta att spela en ledande roll när det gäller humanitär finansiering, i enlighet med en behovsbaserad strategi i linje med humanitära principer, i hela Syrien, samtidigt som dess katastrofinsatser kompletteras med bistånd för tidig återhämtning. Det humanitära biståndet bör kompletteras med långsiktiga investeringar och utvecklingsinvesteringar samt återuppbyggnad som möjliggör en mer hållbar återhämtning och stabilisering av landet samt en bättre motståndskraft hos det syriska folket genom stärkt samarbete mellan befolkningar och lokala myndigheter. EU är särskilt oroat över statusen för kritisk infrastruktur i hela Syrien, särskilt när det gäller hälso-, vatten- och elsektorerna. Sedan krisens början 2011 har EU svarat på de mest akuta livräddande behoven och skyddsproblemen för de mest utsatta. När Syrien drabbades av jordbävningen 2023 aktiverade EU, utöver humanitärt bistånd, också EU:s civilskyddsmekanism och den europeiska insatskapaciteten för humanitärt bistånd.

15. EU har tillsammans med sina medlemsstater konsekvent varit ledande när det gäller att ge stöd till syrier och står fast vid sitt åtagande att stödja det syriska folket. Under de senaste fjorton åren har EU och dess medlemsstater mobiliserat nästan 37 miljarder euro i humanitärt bistånd, utvecklingsbistånd, ekonomiskt bistånd och stabiliseringsstöd till syrier både inom landet och i hela regionen. EU står fast vid sitt åtagande att stödja Syrien på dess väg mot stabilisering och återuppbyggnad, inom alla prioriteringar som institutionsuppbyggnad och offentliga reformer, socioekonomisk återhämtning (försörjningsmöjligheter och arbetstillfällen, stöd till viktiga sektorer som jordbruk, tillhandahållande av grundläggande tjänster såsom vatten, avloppsvatten, hälsa och el), social sammanhållning, mänskliga rättigheter, övergångsrättvisa och skydd av landets rika kulturarv. EU betonar vikten av att ge ungdomar, särskilt kvinnor och flickor, egenmakt genom att ge dem möjligheter till utbildning, kompetensutveckling och aktivt deltagande i det offentliga livet och i insatser för socioekonomisk återhämtning. EU:s stöd till socioekonomisk återhämtning och återuppbyggnad kommer att stå i proportion till utvecklingen i landet och övergångsregeringens åtgärder. EU uppmanar det internationella samfundet att öka sitt bistånd. Med utgångspunkt i den nionde Brysselkonferensen om Syrien den 17 mars 2025, där EU och det internationella samfundet samlade in totalt 5,8 miljarder euro i utfästelser för de kommande två åren, inklusive 3,37 miljarder euro från EU och dess medlemsstater, avser EU att ytterligare samordna med viktiga bidragsgivare till Syriens återuppbyggnad, inbegripet internationella finansieringsinstitutioner och regionala partner, för att säkerställa att de internationella insatserna kompletterar varandra. EU stöder de internationella finansieringsinstitutionernas pågående insatser för att bedöma Syriens behov och deras förnyade samarbete med övergångsregeringen. Rådet uppmanar Europeiska investeringsbanken att återuppta sin verksamhet i Syrien i syfte att stödja dessa ansträngningar.

16. I maj hävde EU alla sina återstående ekonomiska sanktioner mot Syrien i syfte att stödja Syriens inkluderande politiska övergång samt landets snabba ekonomiska återhämtning, återuppbyggnad och stabilisering, i linje med en gradvis och reversibel strategi. EU upprätthåller sanktionerna mot Assadregimen, i linje med unionens krav på ansvarsskyldighet, och även de sanktioner som är baserade på säkerhetsskäl. Parallellt kommer EU att införa ytterligare sanktioner mot dem som kränker de mänskliga rättigheterna och underblåser instabiliteten i Syrien. I detta sammanhang erinrar EU om rådets uttalande om hävandet av EU:s ekonomiska sanktioner från och med den 20 maj 2025.
17. Assadregimens fall har lett till stora förhoppningar bland miljontals syriska flyktingar, också i EU:s medlemsstater, och internflyktingar, om att återvända hem. EU noterar övergångsregeringens uttalanden om att syriska flyktingars återvändande under lämpliga förhållanden är ett centralt mål. EU noterar också UNHCR:s uttalanden om att förhållandena i Syrien, på grund av den humanitära, ekonomiska och säkerhetsmässiga situationen, för närvarande inte medger storskalig frivillig repatriering till Syrien. Samtidigt är EU fast beslutet att bidra till att skapa förutsättningar för ett säkert, värdigt, frivilligt och hållbart återvändande till Syrien, och är berett att stödja dem som frivilligt vill återvända. Det är viktigt att garantera att asylutrymmet för flyktingar upprätthålls och att principen om non-refoulement respekteras. EU står fast vid sitt åtagande att stärka övervakningen, uppföljningen, stödet och tjänsterna för skydd av fördrivna personer eller personer som nyligen återvänt till Syrien – särskilt med UNHCR. EU lovordar de insatser som gjorts av grannländer som sedan konfliktens början för mer än tio år sedan tar emot syriska flyktingar, och bekräftar unionens åtagande att upprätthålla sitt stöd till flyktingar och värdsamhällen så att deras motståndskraft stärks. I detta sammanhang kan EU:s medlemsstater också fortsätta att utvärdera möjligheten att tillåta ”rekognosceringsbesök” under vilka internationellt skydd inte återkallas.
18. EU kommer att säkerställa en starkare, permanent diplomatisk närvaro i Damaskus så snart som möjligt genom en fullständig återaktivering av EU:s delegation.